

Podmaniczky Pál

Podmaniczky Pál, báró, evangélikus lelkész, a soproni evangélikus hittudományi kar tanára Óbudán született 1885. március 16-án.

Apja Podmaniczky Ármin koronauradalmi igazgató. Másfél évesen elveszítette apját, anyját, lelketlen emberek mindenéből kifosztották. A középiskolából anyagi okok miatt két év után kimaradt. Folyamatosan képezte magát, olvasott, nyelveket tanult, fordított. A gimnáziumot magánúton végezte, de közben már 1903 augusztusában érettségi bizonyítvány nélkül, rendkívüli hallgatónak vették fel a pozsonyi evangélikus teológiai akadémiára. ahol 1907-ben végzett, és közben a helyi líceumban érettségi vizsgát is tett. Az 1907–1908. tanévet Rostockban töltötte, 1908. október 30-án pappá szentelték.

Egy ideig káplánkodott Modorban, 1910 elejétől teológiai magántanár volt Pozsonyban, majd 1911 októberében lelkésznek ment Felsőszelibe. Az eperjesi teológiai akadémián 1918 elején rendkívüli tanár lett, amikor az intézmény megszűnt, Bethániánál lelkészkedett Budapesten. Itt ismerkedett meg Vargha Ilonával, aki később a felesége lett. Négy gyermekük született.

A missziós munkával 1911-ben került kapcsolatba, javasolta magyar Önkéntes Missziói mozgalom létrehozását, amelynek vezetője lett. 1913-ban átvette a Hajnal c. újság szerkesztését, amely a Magyar Evangéliumi Keresztyén Missziói Szövetség (MEKMSZ) lapja volt. A fogházmisszióban dolgozott, köztörvényes és politikai foglyoknak tartott istentiszteletet. 1924 őszén, amikor átvette a Bethánia vezetését, családjával Budapestre költözött. Munkájának köszönhető, hogy a skandináv országokkal fontos egyházi kapcsolatok teremődtek. Debrecenben 1926-ban teológiai doktori fokozatot szerzett. Majd két év múlva pályázat útján elnyerte az egyetemi tanári kinevezést Sopronba, a vallástörténeti tanszékre. Haláláig a Soproni Evangélikus Hittudományi Kar nyilvános és rendes tanára volt. Több, mint 21 évig állhatott az áhított katedrán, taníthatta a fiatal lelkésznevezéseket. Közben nyelveket tanult, fordított, angol, cseh, dán, finn, francia, héber, holland, latin, lengyel, német, norvég, svéd, ógörög, olasz, orosz, szlovák nyelven beszélt. Saját tárgyán kívül a teológia minden területén járatos volt. Háromszor a dékánként is szolgált. (1931/32, 1935/36, 1940/41). 1917-től választmányi tagja volt a Magyar Protestáns Irodalmi Társaságnak.

Halála után, 1950-ben az Evangélikus Külmissziói Intézetet róla nevezték el.

Művei: Egy szeretet-apostol (Bodelschwing). (Budapest, 1912.) Akarsz-e diadalmaskodni? (Skovgaard-Petersen után ford.). (Uo. 1914.) A ker. cultus lényegének kifejtése... (Pozsony, 1916.) A reformáció neveléstörténeti jelentősége. (Sopron. 1916.) Melanchthon Fülöp életrajza. (Budapest,

1917.) A misszió tudományának vázlata. (Debrecen, 1926.) Az ágostai hitvallás egyháza és a misszió (A „Hitvallás és tudomány” c. kötetben). (Sopron, 1930.)

Irodalom:

Keveházi László: Podmaniczky Pál, a misszió professzora Magyar Evangélikus Külmisszió Egyesület Budapest, 2006 elérhetősége:

<https://mek.oszk.hu/05600/05670/html/> letöltés: 2019. október 26.

Internet:

<https://cultura.hu/kultura/podmaniczky-pal-tortenete/> letöltés: 2019. október 26.